

Μία πολυδιάστατη ιστορική επέτειος

[Ορθοδοξία και Ορθοπραξία](#) / [Άγιον Όρος](#) / [Γενικά Θέματα](#) / [Ειδήσεις και Ανακοινώσεις](#)

Του Ανδρέα Παπαβασιλείου, Διδάκτορα Θεολογίας

Αυτή την εβδομάδα συμπληρώνονται πενήντα χρόνια από τους εορτασμούς που οργανώθηκαν το 1963 για τον παγκριστιανικό πανηγυρισμό της χιλιετηρίδας του Αγιορείτικου Μοναχισμού.

Οι εορτασμοί αυτοί ήταν τρίμηνης διάρκειας, με αφετηρία την Κωνσταντινούπολη (1 - 5 Μαρτίου) και κατάληξη το Άγιο Όρος (19 - 23 Ιουνίου). Ενδιάμεσα αυτών οργανώθηκαν εορτασμοί στη Θεσσαλο-νίκη (9 - 11 Μαρτίου) και στην Αθήνα (17 - 24 Απριλίου).

Κατά τη διεξαγωγή των εορτασμών αυτών πραγματοποιήθηκαν πολλές λατρευτικές συνάξεις και ει-δικές πνευματικές συγκεντρώσεις με σχετικές ομιλίες και προβολές.

Χαρακτηριστικό όλων των εκδηλώσεων ήταν η αρμόζουσα στο γεγονός μεγαλοπρέπεια, η βαθυτάτη θρησκευτική κατάνυξη και η ευρυτάτη συμμετοχή του λαού. Ειδικά για τις εκδηλώσεις στην Αθήνα μεταφέρθηκε από το Άγιο Όρος η ιστορική και θαυματουργή εικόνα της Θεομήτορος, η επονομαζόμενη «Άξιόν εστιν».

Οι καταληκτικές εόρτιες εκδηλώσεις, οι οποίες ήταν πενθήμερες (19 - 23 Ιουνίου 1963), έλαβαν χώρα στο Άγιο Όρος στην παρουσία του βασιλέα Παύλου και του τότε διαδόχου του Θρόνου πρίγκιπα Κωνσταντίνου.

Επίκεντρο των εορτασμών στο Άγιο Όρος ήταν οι Καρυές, που είναι η «πρωτεύουσα» της Αθωνικής πολιτείας και η έδρα της Πρωτεπιστασίας, καθώς και η Μονή της Μεγίστης Λαύρας.

Η λήξη των πανηγυρικών αυτών εκδηλώσεων συνδυάστηκε με πολυαρχιερατικό συλλεΐτουργο, το οποίο τελέστηκε στον Ναό του Πρωτάτου και του οποίου προέστη ο Οικουμενικός Πατριάρχης Αθηναγόρας, σ' αυτό δε μετέσχαν οι Πατριάρχες Ιεροσολύμων Βενέδικτος, Σερβίας Γερμανός, Ρουμανίας Ιουστινιανός, και Βουλγαρίας Κύριλλος, ο Ρώσος Αρχιεπίσκοπος Ροστόβ και μετέπειτα Μητροπολίτης Λένινγκραντ Νικόδημος, ο Αρχιεπίσκοπος Αθηνών Χρυσόστομος, ο Αρχιεπίσκοπος Φινλανδίας Παύλος, ο Τσεχοσλοβάκος επίσκοπος Μεθόδιος και πολλοί άλλοι αρχιερείς.

Ιδιαίτερη εντύπωση προκάλεσε το βαρυσήμαντο Μήνυμα του Πατριάρχη Αθηναγόρα, το οποίο διάβασε ο ίδιος μετά την ανάγνωση του ιερού Ευαγγελίου.

Στο τέλος της Θ. Λειτουργίας ο Οικουμενικός Πατριάρχης, εις επήκοον όλων, διάβασε επιστολή του την οποία απηύθυνε προς την Ιερά Κοινότητα με την ευκαιρία του εορτασμού της χιλιετηρίδας και επέδωσε στον Πρωτεπιστάτη χρυσή πλάκα στην οποία αναγράφονταν τα εξής: «Τοις μεν πρόσθεν ασκήσει και πνευματικούς αγώσι διαλάμψασι και την μοναχικήν ταύτην των ορθοδόξων πολιτείαν εις περιωπήν αγαγούσι μακαρισμόν και μνημόσυνον αιώνιον, τοις δε νυν τοις εκείνων ίχνεσι κατακολουθούσι και την τιμίαν αγιορειτικήν παράδοσιν τη Εκκλησία και τω κόσμω αλώβητον και ζώσαν διαφυλάττουσιν έπαινον και ευλογίαν σπό της Αγίας του Χριστού Μεγάλης Εκκλησίας τη χειρί της ημών μετριότητος επί τη πρώτη χιλιετηρίδι. Εν Αγίω Όρει εν έτει σωτηρίω 1963, μηνί Ιουνίου κγ', Ινδικτιώνος Α'».

Στο περιεχόμενο αυτής της πλάκας συνοψίζονται οι λόγοι για τους οποίους οργανώθηκαν οι πολυήμερες αυτές εκδηλώσεις.

Πέραν από τον εορτασμό του μεγάλου γεγονότος της πρώτης χρυσής χιλιετίας (963 - 1963) του Αγιορείτικου Μοναχισμού, ήταν και η απότιση οφειλετικής τιμής προς τον άγιο Αθανάσιο, τον Αθωνίτη, ο οποίος κατέστη πατέρας του με την ίδρυση από αυτόν της ιεράς Μονής της Μεγίστης Λαύρας, καθώς και προς όλους τους κάθε μορφής πολίτες της Αθωνικής πολιτείας, οι οποίοι απαρνήθηκαν τα πάντα, για να αποκτήσουν τον πολύτιμο μαργαρίτη μέσω της κατανυκτικής και θεάρεστης προσευχής, της περισυλλογής και της παντοιοτρόπου ασκήσεως.

Οι Αγιορείτες πατέρες αναδείχθη-καν άξιοι συνεχιστές της ορθόδοξης ασκητικής ζωής και παράδοσης, πρόμαχοι της Ορθοδοξίας, ανύστακτοι φύλακες και γενναίοι προστάτες των ιερών και των οσίων της Πίστεώς μας, αποτελεσματικοί υπερασπιστές ανεκτίμητων θησαυρών, πολύτιμων έργων τέχνης και κάθε άλλου πολιτιστικού επιτεύγματος.

Ο χριστιανικός Μοναχισμός πρωτοεμφανίστηκε τον 4ο αιώνα, στην Ανατολή, από όπου μεταφέρθηκε στη Δύση. Κοιτίδα του Μοναχισμού είναι η Αίγυπτος.

Από εκεί μεταφυτεύθηκε στην Παλαιστίνη, στη Συρία, στη Μικρά Ασία και στην Κωνσταντινούπολη, όπου ιδρύθηκαν ονομαστές Μονές, όπως ήταν η Μονή του Στουδίου και η Μονή των Ακοιμήτων.

Με τη μεταφορά του μοναχισμού στη χερσόνησο του Άθωνα διαφοροποιήθηκε και η αντίληψη για το μοναχικό ιδεώδες, που είχε προηγουμένως ταυτιστεί με τον αναχωρητισμό, ο οποίος αναπτύχθηκε στις ερήμους. Άρχισε τώρα να καλλιεργείται ένα είδος μοναχισμού, ο οποίος συνδυάστηκε με τον κοινοβιακό τρόπο ζωής, τον οποίο εισήγαγε στο Άγιο Όρος ο άγιος Αθανάσιος ο Αθωνίτης, ο οποίος είχε την εμπειρία της άσκησης στο όρος Όλυμπος της Βιθυνίας.

Στον Άθωνα ο Μοναχισμός εμφανίστηκε τον 10ο αιώνα μ. Χ., όταν ο άγιος Αθανάσιος, με την υποστήριξη του αυτοκράτορα Νικηφόρου Β΄, του Φωκά, ίδρυσε το 963 μ. Χ. την πρώτη Μονή στο Άγιο Όρος, τη Μονή της Μεγίστης Λαύρας. Μετά από αυτήν ιδρύθηκαν βαθμιαία και οι άλλες Μονές.

Παράλληλα με αυτές συστάθηκαν και λειτουργούν μέχρι σήμερα και τα άλλα είδη Μοναχισμού : Οι σκήτες, τα κελλιά, τα καθίσματα και οι καλύβες. Όλα αυτά τα χρόνια, από τη σύστασή του μέχρι σήμερα, ο Αγιορείτικος Μοναχισμός γνώρισε ασφαλώς και περιόδους ακμής, αλλά και δύσκολα χρόνια, κατά τα οποία ποικιλότροπα δοκιμάστηκε, πάντοτε όμως έδωσε και δίδει τη δική του μαρτυρία, ως σύμβολο της δογματικής και της εθνικής ενότητας των Ορθοδόξων, ως προπύργιο της ορθόδοξης μοναχικής παράδοσης, ως σάλπιγγα της γνήσιας χριστιανικής διδασκαλίας, ως γαλήνιος λιμένας ταλαιπωρημένων ψυχών, ως τόπος

εσωτερικής περισυλλογής.

Να ο λόγος για τον οποίο κρίναμε αναγκαία την αναφορά μας σήμερα στον Μοναχισμό, ο οποίος συμπλήρωσε φέτος χίλια και πενήντα χρόνια από την πρώτη εμφάνισή του στο Άγιο Όρος του Άθωνα, στην ιερή χερσόνησο της Χαλκιδικής.

Πηγή: romfea.gr